

# H & M Hennes & Mauritz AB

*Aktieägarförslag från Fair Action till H&M Hennes & Mauritz AB:s årsstämma 2023*

## **Förslag**

Årsmötet uppmanar bolagsstyrelsen att:

Delta i förhandlingar med fackliga företrädare och leverantörer för att upprätta och verkställa ett transparent och rättsligt bindande avtal. Genom avtalet ska parterna upprätta och verkställa:

- en global fond för att säkerställa att arbetare i H&Ms leverantörsled får ersättning för de löner som inte betalats ut under coronapandemin, både retroaktivt och framåt;
- en global fond för anspråk på ej utbetalade avgångsvederlag, för att säkerställa betalning av avgångsvederlag för arbetstagare vid fabriker som stängs eller där storskaliga uppsägningar genomförs; och
- en global fond för att administrera styrning, övervakning och verkställande av avtalet, inklusive att säkerställa att grundläggande arbetsrättigheter respekteras.

[Avtalsutkastet i sin helhet.](#)

## **Uttalande till stöd för förslaget**

Coronapandemin har slagit oproportionerligt hårt mot fabriksanställda i den globala textilindustrin. När affärer och shoppingcenter plötsligt stängde ner i början av 2020 förlorade miljontals arbetstagare jobbet och försörjning, många gånger från en dag till en annan. Många arbetare har fortfarande inte erhållit den ersättning de juridiskt har rätt till.

Tre år efter pandemins utbrott har arbetstagare fortfarande inestående fodringar för lagstadgad ersättning på flera miljarder USD. Till exempel väntar 1 500 anställda på två av H&M:s leverantörsfabriker i norra Indien, Shahi Exports Unit 15/1 och 28, fortfarande på hundra tusentals USD i lagstadgade ersättningar.

Att betala avgångsvederlag är en rättslig skyldighet för arbetsgivare i länder där uppsägningstiden är kort eller obefintlig. Problemet med att arbetare lämnas utan lagstadgat avgångsvederlag när fabriker stänger är inte isolerat till covid-19-pandemin utan kommer fortsätta vara en risk då fabriker även kan stängas av andra orsaker, till exempel konkurs. När arbetsgivare inte betalar avgångsvederlag får det stora konsekvenser för de anställda, eftersom den största delen av H&M:s produktion sker i länder där de sociala trygghetssystemen är svaga och oförutsägbara. Som i exemplet ovan, från norra Indien, så innebär den uteblivna lagstadgade ersättningen att arbetare och deras familjer drabbas av undernäring samt sätter sig i skuld till privata långgivare.

FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter slår fast att företag har ett ansvar att respektera mänskliga rättigheter i den egna verksamheten samt genom hela leverantörskedjan. H&M har åtagit sig att följa dessa principer. Tills välfinansierade och demokratiska sociala trygghetssystem är på plats och/eller lagreglering om avgångsvederlag efterlevs, måste klädföretag som H&M och arbetsgivare inom klädsektorn dela ansvaret för att säkerställa utbetalning av avgångsvederlag när fabriker stänger eller genomför storskaliga uppsägningar.

Clean Clothes Campaign och 37 fackföreningar publicerade i maj 2022 ett utkast till ett juridiskt bindande avtal (se länken ovan) för att åtgärda denna akuta situation. I utkastet föreslås att modeföretag initialt ska bidra med ett engångsbelopp som är tillräckligt för att täcka det historiska "lönegapet", alltså skillnaden mellan vad anställda betalades 2019 och vad de därefter fick under varje år som påverkats av pandemin. Dessutom föreslår avtalet att modeföretag löpande ska bidra med en procentsats av FOB<sup>1</sup> per år som fastställs genom förhandlingar mellan modeföretag, återförsäljare, tillverkare och fackföreningar.

Som världens näst största klädföretag har H&M stora möjligheter - och skyldigheter – att visa handlingskraft genom att sätta sig vid förhandlingsbordet med fackliga parter och ta fram ett transparent och juridiskt bindande avtal. Precis som H&M gjorde efter kollapsen av textilfabriken Rana Plaza 2013.

---

<sup>1</sup> FOB är priset köparen betalar till leverantören.